

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVIII.

V Ljubljani 27. velikega travna 1875.

List 22.

Koledar za naslednji teden.

Veliki traven. — Majnik.

30. Nedelja II. po binkoštih. Evangelij: „Prilika od velike večerje, povabljeni se izgovarjajo k nji priti“ (Luk. 14.) — *Najdenje desne roke sv. Štefana*, ogerskega kralja. Bog je tega do ubozih, popotnikov in romarjev dobrotljivega kralja tudi na zemlji s tem povelečal, da njegova desna roka ni bila strohnela. Sv. Ladislav, ogerski kralj, je dal najdeno roko vpričo veliko škofov, velikašev in družega ljudstva z naj veči slovesnostjo prenesti v cerkev, ki jo je bil častitljivo z velikimi stroški popravil. Obletni spominj te slovesnosti se v naši škofiji danes obhaja.

Zvelič. *Andrej*, sprič. v Carigradu. (Glej Danico lansk. leta. List 21.)

31. Ponedeljek. Sv. *Kancijan* (Škocijan), *Kancij*, *Kancijanila* brata in sestra, in *Prot*, njih učenik. Sv. Kancijan, Rimljan, je bil iz preimenitne Anicijeve rodovine, še imenitniši pa je postal po keršanski veri. Z mladega pod oblastjo in pokoršino verlega učenika svetega Prota izrejevan in podučevan, se je odpovedal častnim službam svojih prededov; izvolil si je, da hoče rajše terpeti z ljudstvom Božjim, kakor uživati sladnosti tega sveta. Žato je rastele v čednostih kakor v letih. Ko sta cesarja Dioklecijan in Maksimijan satansko divjala zoper kristjane, je Škocijan keršansko vero spoznaval ne le z besedo, ampak tudi z dobrimi deli. Denarje, ki jih je bil za svoje prodano veliko posestvo potegnil, je ubožnim kristjanom delil, tudi je suznjim, ki jih je imel pri hiši in ki so bili po njegovi skerbi keršeni, prostost podelil. Da bi podpiral pa tudi druge kristjane, ki so po Laškem pod težkim jarmom grozovitega preganjanja zdihovali, je s svojimi tovarši, z bratom Kancijem, s sestro Kancijanilo in s Protom učenikom mnoge kraje prehodil, ter je kristjane v sv. veri poterjeval, jih v njih terpljenji tolažil in jim serčnost dajal.

Prišel je bil tudi v sloveče mesto Oglej (Akvilejo pri Gorici), in ko je slišal, koliko je terpel Kristusov junak sveti Krizogon, njegov rojak, se mu je še bolj vnela goreča ljubezen do keršanske vere; žel je vse skrivši opominjati, naj stanovitni v veri ostanejo; tudi po noči je obiskoval nje, ki so bili v ječah zaperti, ter jih je z gorečimi govori navduševal, naj vse stiske in težave zavoljo Kristusa junaško preterpijo. Kmalo po tem je začel tudi očitno oznanjevati vero Jezusa Kristusa, in velika množica moških in ženskih je vero spoznavala, ker z mnogimi čudeži jo je poterjeval: gobove je očiševal, iz obsedenih hudobne duhove izganjal, slepim dajal pogled in bolnike je ozdravljajal.

Mestni oblastnik Dulcidij in njegov tovarš Sisiniy vse to slišita, in zapovedala sta Kancijanu in njegovim tovaršem odpovedati se Kristusu, toda zastonj; terpinčiti in v ječo zapreti jih reče, pa se vender le nista upala zavoljo njih visocega in plemenitega stanú brez posebnega povelja imenovanih dvéh cesarjev. Sporočila sta tedaj njima po poslancu, kaj se je zgodilo. Cesarja močno razkačena berž odpišeta, naj se Kristusovim spoznovavcem glave odsekajo, če ne bodo hotli darovati bogovom. Sisiniy s svojimi beriči zasači in zagrabi svetnike v Gradu (ad Aquas Gradatas), eno uro od Ogleja, na tistem kraju, kjer je bil slavni junak Krizogon ob glavo djan in v morje veržen. Sveti Kristusovi spričevavci povzdignejo roke proti nebu, hvalijo Boga, se med seboj oserčujejo, pokleknejo in molijo: „O Gospod Jezus Kristus, vsegamogočni Bog! pošlji svojega svetega angelja nam na pomoč, da bojo osramoteni vsi, ki malike molijo“. Po tem so vsi neprestrašeni svoje svete glave dali pod ostri meč 30. maja. Nih trupla je duhoven Zenon z dišavami mazilil, in zraven groba sv. Krizogona pokopal. (Proprium Sanctorum.)

Ljubi bravec! iz te zgodbe lahko posnameš, koliko premore dober keršansk učenik pri svojih učencih; če tudi iz njih morebiti svetnikov izrediti ne premore, kakor nekdej sv. Prot, vendar pa lahko seme besede Božje v njih nedolžne, mehke serca vseva; gorje pa njemu pred sodbo Božjo, če luliko brezbožnosti v mlade serca trosi!

Sv. *Petronila* devica in sv. *Angela Meričija* devica, ki je bila prestavljena na 1. rožnika. (Gl. Danica lansk. leta. List 22.)

Rožnik. — Junij.

1. **Torek.** Sv. *Prokul*, sprič., ki je mučen bil pod cesarjem Maksimijanom v Peruziji na Laškem.

2. **Sreda.** Sv. *Erazem*, škof sprič., je po mnogih grozovitih mukah ob času cesarjev Dioklecijana in Maksimijana v Gospodu zaspal.

3. **Četertek.** Sv. *Klotilda*, kraljica na Francoskem, je svojega moža, kralja Klodovika, k keršanski veri spreobernila. † 3. rož. 545. (Beri mikovno zgodbo v Danici lansk. leta. list 22.)

4. **Petek.** *Presveto Jezusovo Serce.* — Sv. *Kvirin* sprič., škof v Siseku na Hervaškem, je bil z mlinskim kamnom na vrat navezan in v Savo veržen.

5. **Sabota.** Sv. *Bonifacij*, nadškof v Mogunciji, apostelj Nemcev, sprič., je bil od ajdov umorjen 5. rož. 755. — Sv. *Frančišk*, iz plemenite Karacijolove rodovine, spozn., je bil vstanovnik novega reda z imenom: „Redovni manjši kleriki“. Njega praznik se v naši škofiji danes obhaja.

Prevelo Serce Jezusovo v zakramentu svelega Rešnjega Telesa.

(Premišljevanje za osmino sv. Rešnjega Telesa in za praznik Jezusovega Serca.) *)

„Glej Serce, katero je ljudi tako goreče ljubilo!“
(Besede Jezusove do zveličane Marjete Marije Alacoque.)

Ko je pobožna redovnica Marjeta Marija Alacoque (reci: Alakok) nekega dne molila pred sv. Rešnjim Telesom, prikazalo se ji je presv. Serce Jezusovo. Bilo je, kakor sama pripoveduje, v sredi žarečega plamena najčistejše ljubezni, ranjeno, obdano s ternjevo krono in na verhu znamenje sv. križa. Obdajali so ga nebeški serafi, zamaknjeni v molitev in češčenje; in Jezus sam ji je to svoje Serce pokazal, rekoč: „Glej Serce, katero je ljudi tako goreče ljubilo!“ — In zares, kdo izmed človeških otrok je pač v stanu pregledati in zapopasti neskončno ljubezen presv. Serca Jezusovega? — To Serce je začelo življenje iz ljubezni do tebe, o kristjan! Le podaj se v duhu tje k jaslicam; ozri se na presv. božje Dete, in glej, v Njegovih persih bije malo Serce, a v tem majhnem Sercu rojena je naj večja ljubezen! — Kaj družega kakor ljubezen je polnila Jezusovo Serce, kedar je tukaj na zemlji bolnike ozdravljaj, slepim oči odpiral, mrtve obujal, kedar je sam iskal grešnikov, jih spreobračal in jim grehe odpuščal? In mar ni bila ljubezen, Njegova brezkončna ljubezen do grešnih človeških otrok, ktera ga je tako rekoč prisilila k grozovitnemu terpljenju, k strašni smerti na lesu sv. križa? Ktera je na križu odperla Njegovo božje Serce, da se je izlil iz njega studenec vseh milosti, in da imamo v rani Njegovega Serca pribežališče zoper vse nevarnosti in skušnjave! — Vendar vso to nezmerno in neskončno ljubezen pa še v novo pojasnuje ljubezen, ktere plani Serce Jezusovo v nezapopadljivi skrivnosti ljubezni, v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Na križu — piše jezuit o. Borgo — na križu je kraljevala ljubezen in pravica, tukaj pa v presv. Rešnjem Telesu kraljuje sama ljubezen. — O da bi mogli popolnoma zapopasti to ljubezen! Pa to nam ni mogoče, ravno ker je neskončna. Da bomo pa imeli saj nekoliko zapopadka o njej in da se tudi v naših srcih zbudi iskrica naspotne ljubezni, premišljajmo nekoliko, 1. kako se razodeva ljubezen Jezusovega Serca v presv. Rešnjem Telesu, in 2. kako mu ljudje to ljubezen povračujemo?

I.

1. Kedar je naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus na večer pred svojim terpljenjem z aposteljni sedel pri zadnji večerji, vojskovali ste se v Njegovem Sercu dve želji, obe silno močni in gorki: od ene strani želja, trpeti in umreti za človeški rod in potem verniti se k svojemu nebeškemu Očetu; in od druge strani ravno tudi serčna želja, še za naprej ostati med ljubljenimi človeškimi otroci. Pervo se je moralo spolniti, ker je bila to volja nebeškega Očeta; da bi se vresničilo tudi drugo, za to iznajde neskončna ljubezen Jezusovega Serca ravno tako ljubeznjiv, kakor občudovanja vreden pomočnik: Njegova vsegamogočnost mora priti Njegovi

*) Misli so posnete po knjižici: „Neuntägige Andacht zum heiligsten Herzen Jesu Christi. Von P. Carl Borgo S. J.“ — Slišimo, da je imel nedavno umerli g. o. Valjavec v rokopisu slovensko prestavo te knjižice. Kaj bo li z njo? Bode li prišla na svetlo? Zeleti bi bilo. Pis. — Odgovor. Slišali smo te dni iz čisto zanesljivega vira, da obširno delo od Jezusovega presv. Serca je P. Valjavec zapustil in da pride gotovo na svetlo, vendar pa ne še ravno kmali. Vred.

ljubezni na pomoč, in Jezus Kristus stori naj večji izmed vseh čudežev: kruh in vino spremenil v svoje Telo in svojo Kri, in v teb podobah hoče ostati sredi med nami do konca sveta, ker tudi aposteljnomo in njih naslednikom dá moč in oblast, ponavljati ta čudež, rekoč: „To storite v moj spomin!“ —

2. Toda ni mu bilo zadosti, ohraniti nam le spomin svojega terpljenja, in biti osebno pričujočemu le pri daritvi sv. maše, kjer se nekervavo ponavlja njegova kervava daritev, ki se je spolnila na lesu sv. križa. Darsiravno bi bilo to že dovolj, da bi duše, ktere so mu vdane in ga ljubijo, imele priložnost ga osebno obiskovati, vendar to Njegovemu ljubezni plamtečemu Sercu ni bilo zadosti. Vedno, po noči in po dnevi je hotel ostati pričujoč v presv. zakramentu, ter kakor zvest prijatelj neprenehoma prebivati med nami.

3. Velika bi že bila Njegova ljubezen in dobrota, ko bi bil Jezus Kristus tukaj na zemlji, kakor pred svojim terpljenjem, tako tudi zdaj, le na enem kraju resnično pričujoč. Le mislimo si, ko bi Jezus dandanes hodil kakor nekaj po Palestini, in bi ravno tako ljubeznjivo sprejemal vse, kateri bi k Njemu pribežali; kaj ne, kako bi vreli od vseh krajev k Njemu žalostni in nesrečni, slepi in glubi, bolniki, obupni in grešniki in vsi pomoči potrebni! In, predragi kristjani, zakaj pa tukaj ne pridemo, zakaj na vso moč ne hitimo k Jezusu, ko nam je vendar tako lahko, ker ga imamo tako blizo, in ga najdemo skoraj v vsaki cerkvi? Je li tako malo nesrečnih, tako malo pomoči potrebnih med nami? Ga li nimamo ničesar prositi za naše revne duše? — O veliko nas je nesrečnih in pomoči potrebnih, pač da, vsi brez razločka potrebujemo Jezusove pomoči. In glejte, zato nas pa tudi Jezus iz toliko sv. tabernakeljnov vse ljubeznjivo kliče in vabi, rekoč: „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil!“ O človek, kako dolgo še se boš ustavljal tej ljubezni? Kako dolgo še se boš ustavljal Njegovi serčni želji, ki ti hoče odložiti butaro tvojih nadlog in težav?

4. Res da; tako serčno hrepeni Jezus skazovati ubogim svojo ljubezen, da se nesti daje k njim, kateri k Njemu priti ne morejo. O sladka priserčnost, o skerbna ljubezen premilega Jezusa, kedar v prečudni pozornosti hiti k umirajočemu bolniku! In kam se mora velikokrat podati! Kamor bi se omehkuženemu človeku studilo in bi ga bilo graza stopiti: v revne nesnažne kože, na slamnate ležišča ubožnih bolnikov in v temne ječe k nesrečnim jetnikom. Zatajiti mora tako rekoč svoje Božje veličastvo, in vendar presladko Serce Jezusovo je, kakor bi za vse to nič ne vedilo. Kaj praviš, kersanska duša, k tej ljubezni?

5. Zares skoraj bi smeli reči, da je prevelika Jezusova ljubezen do nas v presv. Rešnjem Telesu. Celo Njegova Božja veličast in slava se mora tukaj skriti, da gospoduje in kraljuje sama čista ljubezen. Ko bi bil Jezus v presv. Rešnjem Telesu pričujoč tako, kakor sedi na desnici Boga Očeta v nebesih, obdan s trumami angelov in arhangelov, v svetlobi nebeške slave, z vsemi znamenji svoje vsegamogočnosti; kdo bi se mu potem še mogel ustaviati? Ktero človeško koleno bi se potem v ponižnosti pred Njim ne uklanjalo? Toda kdo izmed umerjočih ljudi bi se pa tudi potem upal bližati temu močnemu Bogu? Ktero človeško oko bi preneslo svit Njegove slave? Kdo bi se derznil z zaupanjem bližati se k Njemu v potrebi?

6. Kolika krasota, kako skazovanje časti obdaja posvetne kralje in cesarje! Koliko obredov, češčenj in umivanj je bilo zapovedanih, ako se je kdo hotel bližati svetišču stare zaveze! A od Boga ljubezni v presv. Rešnjem Telesu nas ne odvrtačuje ne revščina, ne telesna nepostavnost, ne nizki stan in ne slaba obleka. Dosti

je, da ga ljubimo, in že imamo pravico z neskočno prijaznostjo biti sprejeti od Njega, in pogovarjati se z Njim, kakor z naj boljšim prijateljem, kteremu smemo vse zaupati, vse potožiti. — Ali le povejte vé z grehom oblož-ne duše, kako vas je sprejel, kedar ste k Njemu pribežali? Njegove pritožbe, celo strah, ki ga je v vas zbuja, mar ni vse to prišlo iz čiste ljubezni? In tudi vi, nestanovitni in mlačni kristjani, morete li reči, da vas kdaj ni hotel sprejeti, da vas je kterikrat odgnal? Vé pa, o čiste in goreče duše, vé morete svetu spričevanje dajati od Jezusovega Serca v presvetem zakramentu. Koliko ponižanje, kako preziranje svoje velikosti, kolika priserčnost, kake notranje tolažbe, kak vir naj čistejšega veselja! O zares nezapopadljiva, neskončna ljubezen! (Konec nasl.)

Skritnostno „nekaj“.

(Spisal Janez Klapšič.)

(Dalje in konec.)

Zaslišimo še, kar sv. Pavel piše Korinčanom o svojem apostoljskem delovanju in terpljenju (I. 4, 9—13.): „Menim, da je Bog nas aposteljne poslednje postavil kakor v smert namenjene; ker smo v razgledovanje svetu, angeljem in ljudem. Mi smo neumni zavoljo Kristusa, vi pa modri v Kristusu, to je, mi Kristusov evangelij oznanujemo kakor smo ga prejeli, in zato nas svet imenuje neumneže, mračnjake, nazadnjake; vi pa sv. evangelij po svojem prenařejate, pačite, kazite, in svet vas imenuje omikane, inteligentne itd. Mi smo (se vam zdimo) slabi, vi pa močni; vi ste čislani (ker se znate svetu prilizovati, prikupovati), mi pa (ko tega ne znamo in nočemo) smo zaničevani. „Preklinjajo nas, in molimo; kakor smeti tega sveta smo postali, vsih izveržek.“

In v drugem listu do Korinčanov (11, 23—29) pravi: „Jaz sem bil v mnogih nadlogah, večkrat v ječah, ranah, smertnih nevarnostih. Od judov sem jih petkrat po štirideset eno manj prejel. Trikrat sem bil s šibami tepen, enkrat kamnjan, tiktat sem se z barko potopil. Velikokrat v nevarnosti med razbojniki — med rojaki — med neverniki — med lažljivimi brati, v trudu in revu, v lakoti in žeji, v pogostih postih, v mrazu in nagoti. Zraven tega, kar je zunanjega, imam svoje vsakdanje opravke in skerb za vse cerkve. Kdo oslabi, in bi jaz ne oslabil? Kdo se pohujša in bi mene ne peklo?“ — Kdo ne vidi iz tega veliko prizadevanja truda in terpljenja tega aposteljna?

Nič kaj bolje se ni godilo drugim aposteljnem in njih nastopnikom. Vsi aposteljni, razun sv. Janeza, so s svojo lastno kervjo zalivali drevo življenja, da je razprosterlo svoje veje na vse strani sveta.

Poglejmo še nekoliko v dobo apostoljskih mož. Kdo vé, koliko truda, terpljenja, potú je prizadevalo, koliko aposteljske kervi je poteklo v tistih tri sto letih, preden je keršanstvo prešinilo sladnostne Rimljane, ošabne Greke in druge bližnje in daljne ljudstva, ktere niso poznale pravega Boga, ljudstva pravim, ktere je greh gospodoval in satan podpihoval!

Kdo ne vé, kjer in kadar koli je krivoverstvo ali neverstvo, rogovilstvo ali prekucijstvo svojo gerdo, pošastno glavo vzdignilo, da je povsod in vselej narprej nastavilo na apostoljske može, na mašnike sv. Cerkve svoje peklenške topove, to je: laži, obrekovanje, krivo dolženje, sovraštvo, zasramovanje, preganjanje in morjenje. Koliko dela in truda, terpljenja in solz je nesrečno arijanstvo apostoljskim možem celih tri sto lét prizadevalo! Kdo vé povedati, koliko samostanov in cerkev je luteranstvo in kalvinstvo po Nemčiji, Švici,

Francoskem, Angleškem itd. poropalo in poderlo, koliko mašnikov in redovnikov je pregnalo in pomorilo! Francoska revolucija l. 1789 je bila narpred nad katoliške duhovne planila, jih je oropala, preganjala ali pomorila. Samo v Parizu je bilo 300 in v Avinjonu 600 mašnikov pomorjenih, in l. 1872 so pariški rudečkarji ali komunisti nadškofa Darboa in 60 mašnikov pomorili.

In če se dandanes po Laškem, Švicarskem, Nemškem itd. ozremo in se vprašamo, od kod je kali strašansko sovraštvo do rimsko-katoliških duhovnov, nam sv. pismo in zgodovina vsih nekdanjih in sedanjih časov in krajev odgovarjata: da tisto „nekaj“, ki posvetnjake vleče in žene, da rimsko-katoliške duhovne sovražijo, zasramujejo, preganjajo, je l. greh in krivičnost, ki v posvetnjakih gospodujete; greh pa vidi in čuti svoj pogin in svojo smert le samo v rimsko-katoliških duhovnih.

— 2. Podpihovanje hudobnega duha, ker le rimsko-katoliški duhovni imajo oblast hudobne duhove izganjati (Mark. 3, 15.) in njihovo kraljestvo laži, zmote, grešnosti odvrčevati in razdevati. — 3. Nespoznanje pravega Boga in Jezusa Kristusa (Jan. 17, 3), ali celo tajeenje Boga in Jezusa Kristusa Odrešenika. Lažnik je, „kteri taji, da Jezus je Kristus; Kristusov zopernik je, kteri taji Očeta in Sina“ (I. Jan. 2, 22).

Taki brezbožniki, kot Herod in herodjani, farizeji, saduceji, pismarji, so bili Gospodu Jezusu sovražniki in zoperniki, psovali so ga, obrekovali, krivo dolžili in tožili, da Mojzesovo postavo zametuje, saboto oskrnuje, grešnike in cestninarje sprejema, da je Samarijan in z belcebubom hudiče izganja. Pred Kajfom krivo čezenj pričujejo, Kajfa ga obsodi, da Boga preklinja, ker je djal: da je Sin Božji. Pred Pilatom ga tožijo, da ljudi zapeljuje, cesarju dajico dajati prepoveduje, in se kralja dela. Pilat ga pošlje kralju Herodu, da naj ga kot puntarja zoper kralja obsodi in kaznuje. Herod s svojimi dvorniki ga zasramuje in v belo oblačilo oblečenega kot zbledélega Pilatu nazaj pošlje. Pilat ga na krik in hrup judovske druhali: križaj ga! križaj ga! v smert obsodi in dá križati. — Ves nedolžni ne najde pravice pri nobeni gosposki. Gospod je pa vse svoje sovražnike in zopernike na laž postavil in slavovito zmagal svét in pekel.

Kakor so bili Gospodu Jezusu brezbožni sovražniki in zoperniki, tako so brezbožni tudi sovražniki in zoperniki njegovi Cerkvi in duhovšini. Kakor njega, ravno tako tudi brezbožni njegovo Cerkev in duhovšino psojejo, obrekujejo, krivo dolžujejo in tožujejo. Kakor on, tako tudi njegova Cerkev in duhovšina velikrat nikjer pravice ne najde. Kakor je on iz lastne moči vse svoje sovražnike in zopernike slavno zmagal, tako tudi njegova Cerkev z njegovo močjo in pomočjo vse svoje sovražnike in zopernike slavno zmaguje. Aleluja!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Posvečevanje v Jezusovo naj svetejšé Serce in njegov praznik. — Cesarica Marija Ana.) Čast. o. Nikol. Nilles v svojem slavnem delu o Jezusovem in Marijnem Sercu *) ima pisma naj imenitnijih oseb, kraljev, kraljic, kardinalov, škofov, samostanov itd., ki so že v poprešnjih časih pri raznih papežih prosili, da naj

*) De raticnibus festorum sacratissimi Cordis Jesu et purissimi Cordis Mariae. Auctore Nic. Nilles S. J. sacrae Theol. doct., in c. r. Univ. prof. itd. Oeniponte (Innsbruck) 1873. To tehtno delo bodi priporočeno zlasti učnim gospodom in sploh vsm, ki žele podstavne nauka o Jezusovem sercu itd.

bi povzdignili praznik Jezusovega Serca. Ko se je bilo češenje tega najsvetejš. Serca v stoletjih močno razširilo, so tudi očetje na Vatikanskem vesoljnem cerkvenem zboru 1870 prosili poglavarja sv. Cerkve prečastitljivega Pija IX, naj bi blagovolili češenje najsvetejš. Serca še bolj povzdigniti, da bi sv. Cerkev v nevarnostih v Njem in od Njega dobivala veči pomoč in brambo. K tem prošnjam, pravi „Unità“, se je pridružilo brez števila mašnikov in na milijone vernikov. Pridružila pa se je tem prosivcem tudi avstrijska cesarica Marija Ana Pija, soproga cesarja Ferdinanda. Glasi se njena prošnja:

Svetemu Očetu Piju IX.

Sveti Oče!

Zvedila sem v veliko svoje veselje, da znamenito število prelatov, kardinalov, vikših škofov, škofov in mašnikov vsih narodov namerava ponižno prositi pred kolenu Vaše Svetosti, da bi blagovolili poslati z naj veči častjo svete bogoslužnosti praznik, ki je tako imeniten tudi na Nemškem, to je, praznik najsvetejšega Serca Jezusovega. Prosim torej dovoljenja, naj smém k prošnjam le tih združiti tudi svojo prepoštljivo prošnjo v ravno ta namen. Le-ta prošnja izbaja iz naj globljejšega prepričanja, da nikoli se ne more tudi po zunanje zadostno častiti to božje Serce, neizsušljivi studenec vsega dobrega in vse milosti. Zedinjena je ta prošnja s sladkim upanjem, da Vaša Svetost ne bode mudila je uslišati v vedno veči čast našega Zveličarja Jezusa Kristusa in v tolažbo ter spodbudovanje bogoljubnih vernikov.

Poljubojoča na kolenih Vaše svete noge prosim ponižno Vašo Svetost apostoljskega blagoslova.

V Pragi 1. rožnika 1870.

Vaše Svetosti vsa vdana in prepokorna hči v Kristusu.
Cesarica Marija Ana v Avstriji.

Marija Ana Pija, hči torinskega kralja Viktor Emanvela I, živi v Pragi v molitvi, dobrodelstvu in daje naj svetejši zglede, pravi „Unità“. Rojena je bila v Rimu 19. kim. 1803, kjer je njen oče sardinski kralj bil našel velikoserčno sprejetje v zavetju Vatikanskem in skazovalo se je, kako dobro je časno posestvo papežev za kralje in cesarje. — Blezo iz „hvaležnosti“ za pribežališe očetu skazano je pa sin onega očeta, Viktor Emanvel II, papežu Rim in njegove dežele vzel! Tako svet plačuje. — Pij VII je Marijo Ano kerstil in prejela je tudi ime Pija, kterega se je vedno vredna skazovala. Vidila je svojege očeta, po dolgem pregnanstvu, zopet verniti se na svoj kraljevi prestol v Torin mesca majnika 1814, od koder so bili takrat pregnani krivični polastivci, uzurpatorji. V svetem letu 1825 je bila Marija Ana Pija dvakrat v Rimu s svojo materjo in s svojo sestro. 12. svečana 1831 se je zaročila s Ferdinandom I, cesarjem Avstrijskim, kteri se je pozneje, 2. grudna 1848, odpovedal prestolu v prid svojega brataniča sedanjega cesarja Franciška Jožefa I.

Potem se je Marija Ana Pija s svojim soprogom umaknila v Prago in ondi živita tako bogoljubno in sveto, da se vsi zgledujejo nad njima. Pija je vsa vdana Piju IX, ki vidi, kako se v njem obnovljujejo terpljenja in čednosti njegovoga sprednika Pija VII, in pričakuje enake zmage. — Te zmage prosijo verniki tudi v svetem letu, prosijo sploh za zmago pravice in resnice zoper zmoto, greh in laž, ki se sedaj tako ošabno košati in vse sveto in božje z nogami teptá, vso pravico tlačí in mori. —

Torinski vikš. škof vabi v priserčnem pastirskem listu vse vernike, da naj s posebno slovesnostjo obhajajo drugo stoletnico odkar se je bil prikazal Jezus Kristus zveličani Margareti Alakok. Spominja, da pobožnost do

presv. Jezusovega Serca je prav stara v sv. Cerkvi, ker akoravno ima praznik še le 200 lét, kažejo vendar starost branja iz zadevnih dnevnic, ki so bile vzete iz pisem cistercienskega opata Gilleberta, verstnika sv. Bernarda. Pastirski list ovrača tudi ugovore zoper to češenje, ki se slisijo sem ter tje, in ki išejo vernike odvracati od te pobožnosti. Škof dokazuje s samimi besedami sv. pisma, v koliki zmoti da so taki nasprotniki. — V cerkvi ss. mučencev Solutorja, Aventorja in Oktavija v Torinu se bode dvestoletnica obhajala s slovesno tridnevnicco 4., 5. in 6. rožnika. Po vsih duhovnijah v ondotni škofiji se bodo obhajale podobne slovesnosti 4. rožn. (praznik presv. Jezusovega Serca). V Torinu se je l. 1873 jela zidati tudi nova farna cerkev Jezusovemu najsv. Sercu, ki bode prihodnje leto dodelana.

V Gorici, 18. maja. — Dolgo Vam nisem pisal, mnogo opravil dobro voljo naj večkrat osramoti. Med tem časom se je pa že marsikaj nabralo, kar utegne Vaše bralce zanimati, toraj Vam pošljem nekoliko novic.

Našo škofijo nemila smert prav pogostokrat obiskuje. Od začetka leta do danes je umerlo 12 duhovnov, in če nam Bog ne prizanese, bo v kratkem veliko pomanjkanje. Letos je v semenišči 6 četertoletnikov, eden bo moral čakati, ker je premlad, eden ali tudi morda dva — saj tako se govori — pojmeta na Dunaj, in k letu blezo nobeden ne pride v semenišče v prvo leto. Ali ni v resnici žalosten stan? — Pa tudi ljudstvo čuti sedanjo revšino in moli.

Procesije križevega tedna so bile prav sijajne. Ljudstva je prišlo veliko, prostorne cerkve so bile natlačeno napolnovane. Posebno spodbudljivo je bilo videti prevzvišenega nadškofa, ki so vse tri dni šli k procesijam in se tudi prvi dan niso zbalí slabe poti in deževnega vremena. Tudi na deželi se ljudje močno vne-majo za sv. leto, priča temu je že četerti natis majhne molitvene knjižice, ktere se je razprodalo (slovenskih) že čez 15.000. Slovenec je le dober katoličan.

Bratovščina vednega češčenja je imela letos od 10. do 13. svojo letno razstavo v hiši predsednice visokorodne grofnje Coroninijeve. Razstava je pokazala lep napredek, kterega je društvo storilo. Več reči so izdelale gospé in gospodične brezplačno, in na ta način je bilo mogoče 56 ubožnih ali vsaj manj premožnih cerkev obdarovati. Število udov je naraslo letos za 468 in zadnja številka v glavni knjigi je bila 14. maja 3844. Izdelala je bratovščina letos 24 mašnih plaščev raznih barv in vrednosti, 4 pluvijale, 9 vélov, 1 banderce pred Najsv., 5 plaščev za ciborij in obhajilne burze, 10 raznih štol, 4 pare altarnih blazin in precej obilno bele robe.

Razstavo so obiskali prevzvišeni nadškof, knez in knezinja Arenberg iz Belgije, veliko duhovščine iz mesta in z dežele, pa tudi veliko drugih ljudi. Skerbelo se je, da se počasi vvede cerkveni duh, in marsikteri izdelki so bili tudi prav lično in umetno izveršeni. Zraven cerkvene oprave, namenjene ubožnim cerkvam, bilo je še marsikaj drugzega razstavljenega, kar so gospodje duhovni za plačilo naročili. Zmed teh reči naj omenim nebo, ktero je naročil g. A. Ukmar, vikar pri Marija Celji poleg Kanala. Delo je bilo prav umetno in ukusno, blago svila in zlato. Bog daj tudi za naprej svoj blagoslov tej dobrodelni napravi!

Marijin mesec ali Šmarnice se prav pridno obiskujejo. Italijanske so po vsih štirih farah; zdi se mi pa, da so naj bolj obiskovane pri „jezuitih na Travniku“, kjer jih ima domači župnik Mons. Kumar. V stoljni cerkvi imajo posebnega pridigarja, prednika tukajšnjih oo. jezuitov. Slovenske so pa samo v farni cerkvi pri jezuitih na Travniku zjutraj ob petih, ki se tudi dobro

obiskujeje. Močno vabi v to cerkev ljudi precej zboljšano slovensko petje.

Tako sem Vam napisal nekatere bolj imenitne reči. Upam, da bom zamogel za naprej bolj pridno dopisovati. (Bodo serčno hvaležni čitatelji in — Vred.)

Poglavitne čednosti dobrega otroka.

Pridno prejemanje ss. zakramentov.

O preljubi otrok! Ali mi je treba te opominjati, koliko dobrot ti skazuje ljubi Bog po ss. zakramentih? Ali mi je treba te spodbujati k vsakdanji hvaležnosti za to? Vender menda ne; tvoje lastno serce te bo tega spominjalo in te k hvaležnosti budilo.

Enega dneva pa vse svoje življenje ne pozabi. To je dan prvega svetega Obhajila, dan, ko Jezusa Kristusa kot Boga in človeka, z dušo in s telesom, s kervjo in z mesom pervikrat v svoje serce sprejmeš. Kako vesel mora biti ta dan za vsakega dobrega otroka! Kako se bo prizadeval svoje serce ljubemu Zveličarju pripraviti, ga vsacega greha očistiti in s svetimi čednostmi zaljšati!

Kaj bo pač Bogu in Odrešeniku ta dan povedal? Kaj mu bo obljubil? Česa ga bo prosil? Gotovo bo rekel: Pridi v moje serce, ljubi Zveličar; očisti ga vsih pregreškov in ozaljšaj ga z vsimi čednostmi. Obljubil bo veren in pokoren otrok katoliške Cerkve biti do zadnjega zdihljeja. Prosil bo ljubega Zveličarja, naj mu dá pred umreti kakor v smertni greh pasti.

Po prvem sv. Obhajilu si tako srečen, ljubi otrok, da lahko svojega ljubega Zveličarja v zakramentu sv. Rešnjega Telesa prejmeš, kolikorkrat si želiš. Ali hočeš to veliko srečo zamuditi in le redko k mizi Gospodovi hoditi? Bog obvaruj. Upam, da bo tvoja sveta skerb se tolikokrat s svojim ljubim Zveličarjem sklenila, kolikorkrat bo mogoče. Upam, da si boš prizadeval se vedno serčneje svojega božjega Zveličarja okleniti in v vsem dobrem rasti. To je jed, po kateri duša zadobi duhovno moč, je živi kruh, ki je z nebés prišel. Njegovo meso je res jed in njegova kri je res pijača. Kdor njega je in pije, ima življenje v sebi. Ljubi Zveličar je v resnici jed močnih in slabih. On daje rast v dobrem, zmago v boju in ljubezen do čednosti.

Razgled po svetu.

Avstrijsko. Deržavni zbor se ima pričeti sredi mesca vinotoka in zborovati z delegacijoni ob enem.

Ogerski deržavni zbor se je sklenil 24. t. m. Baron Šenjej je še pred razhodom nejevernikom v nekem shodu povedal, da „konservativci ne derže s tistimi, kateri si domišljujejo, da v brezvértstvu je olika“. — Ta je pametna.

Ni še potihnil prusko-belgiški razpor, že hoče šumeti neka prusko-avstrijska prička. Zato namreč, ker vratislavski knez in škof Förster zdaj stanuje na Avstrijskem, kjer ima tudi nekaj svoje škofije in hoče boje od tod vladati svojo škofijo na Pruskem. Če je kaj na tem res ali ne, kdo vé? Toliko pa je verjetno, da nekaj zloben duh Bizmarka neustavljivo derví njegovemu „Sedanu“ naproti, in morebiti ni prederzno, ako se zanašamo, da Bizmark ne bo nobene zmage pikelhaubarske več vidil.

Komedije z napadom na Bizmarka nimajo konca. Une dni se je neka zaveržena duša skrila za herbet belgijskega kotlarja Duchesne-a (Düšena), da bi pote-

puhi pariškega nadškofa v mreže zamotali. Pisal je namreč ta Duchesne pariškemu škofu, da hoče Bizmarka umoriti, da pa v ta namen zahteva od njega denara. Nadškof, se vé, je pismo precej izročil vradnijam, ktere so zoper Duchesne-a pričele preiskavo. Iz tega je očitno, kar tako sleherni vé, da nadškof bi v toliko hudodelstvo nikoli ne podal roke. Skazala je pa tudi preiskava, da kotlarju je bil nekdo drugi za herbtom, ki ga je nagnil k temu pisanju. Se vé, da iz tega namena, da bi škofu, ali Cerkvi ali morebiti še naj bolj francoški deželi škodoval. Med preiskavo v Belgiji pa je prišlo pisanje iz Pariza do Duchesne-a, na katerem je bil vikši škof podpisan. To pismo je belgiška policija precej spoznala, da je sleparsko in nadškofu podtaknjeno. Nemški poslanec sam je spoznal in priterdil, da je pisanje sleparstvo. Ali je en sam potepuh naredil pismo do nadškofa in pa odgovor sleparsko podtikovan nadškofu, ali pa jih je več v zvezi. Preiskava bode najberže to na dan spravila. — Take strašanske sleparstva počenjajo ljudje brez vere!

Amerikansko. Mesca svečana je bil v Bostonu k smerti obsojen mladi morivec Jesse Pomeroy. Njegova osoda kaže, kakošna zverina je že mlad človek, ako je zrejen kakor živina, brez vere in vesti. Torej naj posnamemo nekoliko iz njegove obsodbe po časniku „Ameriki“.

Omenjeni pób je bil zaklal dečka Milan-a in deklico Kato Kurran-ovo. Pred sklepom ogovori veliki pravdnik Train sodnijo, ter ji razklada okolišine, pod katerimi je glavna sodnija obsodbo sklenila, kako so ga po tej pravdi porotniki umora perve verste krivega spoznali, kako se je reč višji sodnji zročila in je ta sodnija zaverгла vse ugovarjanje, ki se je v prvi pravdi slišalo. Sodnik Gray med drugim pripoveduje jetniku, kako so se zarad umora pravdali, kako so ga zvedeni zavetniki zagovarjali, pa zastonj; da so ga po nepristranski pravdi porotniki umora perve verste krivega spoznali in sodniji ne ostane družega, kakor sodbo nad njim izreči. Sodnik še pristavi, kako mu je zdaj poglavitna dolžnost jetnika še opomniti, da naj zdaj vse svoje misli oberne na sodbo višega in večnega Sodnika vsih serc in naj se pripravi na smert. Sodnik izreče sodbo, in da se ima jetnik izročiti šerifu (rabeljnu), ki ga mora toliko časa v terdi ječi imeti, da deželni glavlar določi čas za izvršitev sodbe; potem pa mora biti obešen.

Sodnika je groza spreletavala, ko je sodbo naznaoval. Ljudje so bili pretreseni. Edini v sodniški sobani, kateri je smertno kazen z merzlim sercem poslušal, kakor da bi mu prav nič mar ne bilo, je bil k smerti obsojen morivec. Ni čudo, da takemu divjaku za tuje življenje ni nič mar, ki za svoje lastno življenje nič ne mara!

V novem Jorku so imeli ob koncu unega mesca slovesnost, ki je veselo šumela po vsi Ameriki. Nadškof Mk-Kloskej je bil namreč vmesten v kardinalska čast, izročena mu je bila kardinalska kapa. Pričela se je slovesnost z velikim obhodom iz nadškofovega stanovanja v cerkev. Naprej je šel križ z akoliti. Potem nadškofijsko duhovstvo in za temi več sto duhovnov iz družih škofij in zastopnikov duhovskih redov. Dalje 16 škofov. Za njimi 5 nadškofov. Za temi križ novojorškega nadškofa in poslednjič nadškof ter novi kardinal Mk-Kloskej sam. Njemu so nasledovali trije papeževi poslanci: Roncetti, Marefoschi in Ubaldi. Bila je nato veličastna pontifikalna maša, ki jo je imel Mk-Laughlin, brooklinski škof. Pelo je 100 izbranih pevcev in v orkestru (glasbenišču) je bilo 236 oseb. Po veliki maši in doveršenem „mirnem poljubu“ je pokleknil kardinal na evangelijsko, baltimorski vikši škof pa na epistelijsko

stran. Nato pristopi papežev poslanec Roncetti in na glas bere latinsko pisanje sv. Očeta, ki razlaga, zakaj so nadškofu podelili kardinalske časti. Pristavljeno je bilo, da baltimorski nadškof Bayley naj novoizvoljencu dene na glavo bereto, kardinalske kapo, kar se je tudi potem doveršilo. Po kratkem latinskem nagovoru, v katerem so sploh slišali besedo „Eminentia Tua, tvoja prenadzvzišenost“, je kardinal najprej odgovoril kratko v latinskem, potem pa obrnjen k množici v angleškem govoru. Hvaležnost do Boga, zahvala sv. Očetu, prelato in duhovstvu, verlim državnim uradnikom, priporočitev v molitve za Božjo pomoč je povdarjal kardinal. To poslavljenje, je rekel, ne velja samo cerkvenim dostojnikom in katoliškemu ljudstvu, bil je namen in sklep sv. Očeta vsa naša dežela s tim počastiti. Z lepimi besedami za blagor zvezne republike, in z vošilom, da naj bi sv. Oče doživeli rešenje svojega ljudstva, je kardinal ogovor dokončal. Sklep slovesnosti pa se je doveršil z nalaš za to sestavljenim „Te-Deum-om“ in s kardinalovim blagoslovom.

V Buenos-Ajres-u v južni Ameriki so „kulturaši“ pred par meseci nahujskali derhali in potepuhe, da so jezuitovsko poslopje napadli. Iz cerkve sv. Ignacija so vlačili klopi in okvire od podob, vlomili v zakristijo, razbili okna; derli se k cerkvi Salvatorski, so vrata vlomili, enega jezuitov ranili. Iz znotranjega jezuitovskega poslopja so vlačili bukve, pohišje, križe itd.; nekteri so bili iz zasramovanja oblekli duhovske oblačila. Nekaj so jih v znotranjih prostorih pobili, nekaj ranili. Tudi enega patrov so umorili. Nekteri jezuiti so ušli pri zadnjih vratih, drugi se poskrili po kletih. Potem so vsakterih reči skupaj zvelikli in zžgali. Eno naznanilo pravi, da so s petrolejem zažgali. „Nacional“ pravi, da 500 udov karbonarske družbe, to je, mavtarji, katerih glavno gnjezdo je „Boca“, so derhali podhujskali k toliki grozovitosti. — Kako je neki to moglo? Sej je „Narod“ povedal, da so mavtarji „po krivici bav-bav nekterim klerikalcem!“ —

Drobne novice. Konservativni Tirolici so boje določili, da ne pošiljati poslancev v državni zbor. — V ogerskem državnem zboru je baron Sennyey (izgov. Šenjej) spregovoril modro besedo, da naj pri tolikih skor neprenašljivih butarah vlada varčna in varčna bode do zadnje meje; in pa, da naj kaj stori zoper gerde ljudske oderuhe. — Na Greškem je vse zoper kralja, bati se je rogovilstva in kralj je boje rekel, da bode žel, ker mu vse kljubuje. Kaj bi bilo bolje, da bi se ne bil prestola lotil! Otton, Amadej, Maksimilijan so dosti očitni zgledi, da tujec se dandanašnji na nobenem prestopu ne ohrani. — Hamburški poštni parnik „Šiller“, vračaje se iz novega Jorka, se je 7. majnika pri Scilliskih otokih razsul in silo ljudi je konec storilo, bojé se, da čez 200 oséb. — Rusko časništvo se kaže protivno Bizmarku in njegovi politiki. — Avstro-ogerski poslanec v Berlinu je boje dobil zapoved, da naj podpira razmere sklenjene med Gorčakovom in Bizmarkom. — V Aleksandriji egiptovski se bodo konec rožnika vstano vile mednarodvske mešane sodnije. — „Germania“ je prinesla odgovor nemških škofov na pismo, s katerim je minister Falk v cesarjevem imenu odvergel pritožbo zoper Cerkev sovražne postave. Škofje pobijajo vse ugovore po versti, s kterimi se vlada izgovarja, da ne more njih želja spolniti, in junaško zavračajo lažnjivo terjenje, da so določila Vatikanskega zbora pre naredile razmere med državo in Cerkvijo. — Univerzo v Neapelnu je laška vlada začasno zaperla zaradi rogovilstev. Takse za izpraševanja so bile boje glavni vzrok študentske nezadovoljnosti. Naučni minister ima po vsem Laškem vedno študente na vratu, ki mu delajo preglavico. Se

vé, takrat so bili študenti liberalcem dobri in se niso žole zapirale, kadar so zoper Cerkev rogovilili. Toda toporiše se obrača. — V Zagrebu se je 26. t. m. zbral hervaški zbor, ki bode zboroval do 15. rožnika. — Pruska gosposka v Metz-u hoče, da naj mestni odbor mestne ulice po nemško imenuje. — Prusko-luteranska cerkvena sodnija v Berlinu, ki obsojuje katoliške škofe in duhovne, se je izrekla za nepoklicano soditi nekega „pastorja“, ki je bil obdolžen nepokoršine do luteranskega konzistorija v Brandenburgju. — Bizmarkova „kulturalna borba“ je od 1. pros. do 30. mal. travna 241 duhovnov, 210 raznih državljanov in časnikarjev zapravdala in obsodila v razne kazni, ki skupaj znašajo 55 lét ječe in 27.843 mark globe. Iz Prusije pregnani so 103; kakim 30 je premoženje konfiscirano; nekakih 50 društev je razpodenih. To je pruski liberalizem in „kultura“, kakoršno so celo nekte slovenske „liberalne duše“ Slovincem želele! — Iz Rima se je podala laška zemljeznanska družba v Tunis v gornji Afriki. Preiskovati ima ta odprava, če bi se dal narediti vodotoč, ki bi vodil vodo iz Sretnjega morja v nizke Tunijske močirja. — Koliko dajó razne dežele za diplomate ter državniške poslance, je poslanec Boselli razložil v laški zbornici. Laško daje za ta namen čez 5 milijonov lir; Avstrija in Ogersko čez 9 milijonov; Parsko čez 800.000; Belgija čez 1 milijon; Dansko čez 500.000; Francija čez 11 milijonov; Nemčija čez 6 mil.; velika Britanija čez 14 mil.; Grecija čez 800.000; Portugalija čez 1 mil.; zedinjene Amerikanske države čez 8 mil.; Turško čez 4 mil. lir itd. Ali je tudi vselej toliko korist od teh silnih stroškov? — Nov-jorški „Herald“ napoveduje skupno adreso, ki jo bodo amerikanski škofje poslali newškim po Bizmarku terpinčenim škofom. Bode ne mara Bizmark potem tudi amerikansko republiko, kakor Belgijo ali Francijo, tormentiral? — Belgijanska vlada je pod klop vergla bedasti ukaz Lieškega župana, ki hoče prepovedovati procesije sv. leta. — Angleški časniki terdijo, da v poslednjem skipenji za vojsko med Bizmarkijo in Francijo so se za posredovanje ponudile angleška, avstrijska, ruska in italijanska vlada. To bi bilo znamenje, da le nekte napihnjene pruske koža serbi; vse druge vlade želé mirú. — Leta 1873 se je za jetnike na Laškem potrosilo 16 milijonov 844 tisuč 118 lir. Kjer se redovne in duhovske hiše zapirajo in podirajo, tam se ječe zidajo in odpirajo! — Koiika varnost je v Rimu pod novolaško vlado, se kaže neprenehoma. 16. maja je bil Feliks Bazzichelli pri belem dnevu proti 9 jutraj v lastni hiši (via S. Paolo, št. 3.) na stopnicah od dveh potepuhov napaden, ure, pismovnice in kar je še imel, or pao. — V Ameriki kljubu temu, da je mesca mal. serpana slana veliko škode naredila, vender ne kaže slaba letina, kakor piše tednik „Amerika“. Posebno lep pridelek obeta tudi pavola po okrajinah Tennessee, Alabama, Georgija, Arkanzas in Texas. — Tretjina mesta Oškoš, stolnice v Viskonsinu z 11.000 dušami, je 28. apr. p gorela. Škode je čez 2 milijona dolarjev, kaci 1000 ljudi je vse zgubilo in so se po pogorišu v mrazu potikali pod milim nebom. Tudi nekaj ljudi je v ognji konec storilo. Tom. Davis je gasivši neko poslopje sredi v plame se zgrudil in več družih podobnih nesreč se je zgodilo. — Punt na barki. 5. sušca je barka „Jefferson Burden“ odjadrala z novega Orleansa proti Londnu. Ko so bili že 18 dni na morji, se je pričel poboj med častniki in mornarji. Kapitan Patterson in njegovi častniki so se bojevali z revolverji in nožmi zoper mornarje. V strašnem boju sta bila 1. in 2. kermar ubita, kapitan je rogovileže razorožil in se jih polastil. Ubil je 2 mornarja, enega ranil in ga priklenil, neki 4. je umiral; le 3 so še ostali za opravljanje službe. Poklical je potem na pomoč bližnjo barko in dobil ljudi

za daljno vožnjo. — V državi amerikanski Misuri so se že mesca aprila zopet prikazale kobilice v nezmernih množinah. Bati se je, da ta nadloga postane stalna v novi deželi. — V Ameriki ženstvo ni zadovoljno samo s pravico glasovanja, katero sem ter tje zahteva, temuč hoče imeti tudi pravico pridiganja po nekterih protestantskih cerkvah. Metodistiška konferenca v severni Indijani pa jim je vendar povedala, da to je zoper navado in red. — Okrajine v amerikanski državi Jova ob severnoevročernem oddelku so bile lansko leto od kobilic tako razdjane, da bi bili ljudje v naj silniši stiski, ako bi previdnost Božja ne bila po drugi poti zanje poskerbela. Ondotne jezera so namreč tako polne rib, da prebivalcem močno namestujejo druge pridelke. Na obrežji Spiriti Lake-a in jezera Okeboja so se vstanovile cele ribiške vasi. Kaj pa po zimi, ko je vse premerznjeno? Po raznih krajih izbijejo velike duške v led; ribe — željne zraka in svitlobe — se zbirajo v silnih trumah blizo taciñ ledenih lin, in ljudje jih lové ali po dnevi z mrežami, ali pa po noči pri bakljah z velikimi tenki, „harpuni“. Misli se, da so jih o času mraza kaciñ 2000 kadi nalovili; pa se vender še čisto nič ne pozná, da bi jih bilo kaj manj. — V novem Jorku je od l. 1864 do 1874 umerlo 91 ljudi, ki so bili stari 100 lét ali več; 19 jih je doseglo po 105 lét ali več; 2 po 113, in neka zamurka še celo 118 lét. Največ taciñ je iz delavskega stanú. — Neki mož v južnem Massahusets-u je pred 50 leti vsako skodlo dal pomočiti v vrelo ribje olje (tran), preden je z njimi hišo kril. Njegovi vnuki so nedavno v prvo zopet hišo krili in naši so veliko starih skodel še čisto dobro ohranjenih. — Vsiñ novih naselcev l. 1874 v Ameriko je bilo 260.814, to je, 159.936 moškega in 100.878 ženskega spola. Med temi jih je iz Avstrije 6891; iz Ogerskega 852; iz Poljskega 1449; iz Rusije 7447; iz Laškega 5787; iz Franceskega 8741; iz Nemčije 56.927 (Slab kompliment za bizmarkijanstvo!); iz Španjskega 571. — V novem Jorku po neki precenitvi prebivalci dajo 4 milijone dolarjev na leto za vodo, ki je med mlekom zmešana, kakor piše „Ameriki“. Če ni vender ta malo predebela? — V Texas se je do vinotoka lanskega leta priselilo 300.000 tujev.

Listek za raznoterosti.

Zadnji darček.

Mama, si li prenovila
Že altarček šmarnični,
Častni venček podarila
Nanj — nebeški Materi?

Rada enkrat še darila
Bi Mariji v slovó,
Venček prej, ko zapustila,
Tvoja hčerka, bom zemljó.

Oj, kak lepe in duhteče
Svi ji lani spletale,
Jo častile pregoreče,
Kako sladko spevale!

Lépo toraj bom prosila,
Preden smertno zamižim;
Bodeš li mi venček zvila,
Da Mariji ga darim?

Letos pa ročice vele
Za pletenje niso več, —
Persi so mi oslabele,
Vtihníl pesni glas doneč.

Sej nji res sem dolžna hvalo
Pervo nji za Jezuškom,
Da odidem, upam, kmalo
Protí svitlim zvezdicam.

Vendar še preserčno rada
Bi Marijo venčano
Vidila; življenja nada
Zginja, mama, mi že zló.

V vertecu, tam pri drevesi,
Bele lilije cvetó;
Mama, senkaj jih prinesi,
Vpleti v venček vse lepó.

Venček beli naj veliča
Matere nebeške čast,
Zadnji darček moj, dekliča,
Ki sem tudi Njega last.

Mama! tam bom pri Mariji
Zopet vila venčike,
V angeljčekov tovaršiji
Pela svete pesmice.

Še v zabojček sezi mali
Po sreberno kronico,
In z vratú na križec zali
Drago mi svetinjico.

Al ne čuješ? — Ona kiče
Gori v večno cvetni raj;
Med nedolžne otročiče
Grem, raduj se mama zdaj!

Daj Mariji krono krasno,
Jezusčeku križec zlat',
In poklekni, mama, glasno
Móli z mano — zadnjokrat.

Svitlo se žari altarček,
Jezusček se mi smebljá! —
Glej! Marija jemlje darček
Zadnji — mojega serca.

Ah! zakaj tak milo jočeš?
Vekomaj ne loči smert,
Ali mi braniti bočeš
K šmarnicam v rajski vert?

Srečno, draga mama moja!
Srečno, Bog obvari té!
V kratkem dobra duša tvoja,
V rajskem vertu najde me.

Radoslav.

Zahvala. Tri sestre so na prošnjo naše ljube Gospé bile ušlisane, in so zadobile pomoč v velikih težavah telesnih — v bolezni. Hvaležnega serca razglašajo to, v slavo in počesenje naše ljube Gospé presvetega Serca.
V Ljubljani 21. maja 1875. N. M. J.

Iz Velike skerbi sem rešena na priporočilo k „naši ljubi Gospéj presv. Serca“. Vskemu svetujem, naj k Nji pribeži v zadregah. Še z večim zaupanjem jo bom častila v prihodnje. (Tako je povedala zaznamnjena gospá.)

V Ljubljani, v sopraznik Marije Pomočnice 1875.
F. K.

Kdo je „šalobarda“? „Rusini so čudni ljudje in dostikrat prav politične šalobarde.“ Tako je „Narod“ volkličnil, ker je v gališkem deželnem zboru rusinski poslanec Krzyanovski stavil nasvet, naj se po galiških šolah več nemško uči. „Iz sovraštva do Poljakov“, je rekel, „se ti Rusini vežejo z dednim sovražnikom Slovanstva“. Tako „Narod“ v št. 115. — Za vse pride maševanje. Kadar pa so bili neki rusinski poslanci zarad glasovanja za zoperverske postave od svojega nadškofa kaznovani, takrat so bili dobri! Tudi nimajo liberalci nič zoper Rusine, ako svoji veri kateri nezvesti postanejo in k razkolništvu pretihotapijo. Resnica neuttajljiva pa ostane ta: kbor je „šalobarda“ v naj imenitniši zadevi človeštva, je šalobarda tudi v družih. Zgledov k temu nam sicer ni treba iskati pri Rusnih, ker jih tudi doma imamo.

Blagoslov po pridigi. Brati je bilo te dni smešno očitanje: „ljudje se spotikujejo in marsikaj ugibajo, kaj ste storili, ko po pridigi blagoslova ne daste.“ — Ne mara je bilo to pri maši med izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom? Mnogi ne vedo, da o taki priliki se po pridigi sv. blagoslov ne daje, in se brez potrebe spotikajo. —

Iz Dolenskega. (Zahvala.) Bila sem silno bolna, také, da so že vsi obupali nad mojim ozdravljenjem. Ko že od nikodar nisem pomoči upala več, svetojuje mi spovednik, naj bi se zatekla k „naši lj. G. presv. S.“ in naj bi moj m. ž. in kaka prijateljca na mesto mene opravljali devetdnevno za moje ozdravljenje na čast lj. G. presv. S. Storili smo, kakor so mi svetovali, in že prvi večer me je navadno silno bodenje nebalo in v kratkem sem bila iz vse nevarnosti, ter zdaj, preserčna hvala N. lj. G.! že hodim in se veselim gotove Marijine pomoči. Zato tudi to svoje veselje in hvaležnost, kakor

sem obljubila, po Danici naznanim častivcem „N. lj. G. presv. S. M. D.

Zahvala. Podpisani v imenu pogorelcev na Vovči pri Poljanah vsim dobrotnikom, ki so s svojimi milodari revežem tako hitro na pomoč prihiteli, naznanuje serčno zahvalo. Med drugim poterjuje sprejem 65 gld. 60 kr. po „Zgodnji Danici“ nabranih darov. Vsegamogočni naj sto in stoterno vsim poverne!

V Poljanah, 18. maja 1875.

Tomaž Varl, kaplan.

Zakaj se svet boji čudežev? Zato, ker se boji vere. Čudeži, ki se mu pred očmi godé, ga pa k veri silijo, ker jih utajiti ne more. Kar se je že davno zgodilo, si misli, kdo vé, kako je bilo s tem? Kar pa zdaj svet vidi pred očmi, se nikakor utajiti ne da! In zdaj, če je čudež resničen, potem ne morem utajiti Boga Sodnika: kaj pa potlej moj greh?!

Če so čudeži resnični, je tudi resnična vera, v kateri se čudeži godé, jest pa taki brezverec: kaj pa bo z menoj?! Če so čudeži resnični, je poderta vsa moja pajčevina, si misli novi pogan. Teraj: Tajji, tajji, dokler le žilica giblje, če tudi utajiti ne moreš. — To je obupano življenje brezverčev.

Kako gospodarji liberalizem! V novi Italiji so potepuhi dan na dan prederzniši in čedalje več jih je, odkar gospoduje frajmavrarski liberalizem. V predstevu za l. 1875 so močno osrečeni! Mislili so namreč, da bodo imeli kermo odločiti za 80.610 tatov, ubijavecev, pozigavcev in družih enacih čehljancev nove ére, — našli so pa, da jih je celih 5000 več po ječah! In za pitanje, strežbo, varstvo teh „pridnih“ minister za notranjstvo zahteva blizo 24 milijonov! — Pri tuch pošastnostih, ki se ne nahajajo le samo po Laškem, bi bilo pač treba gospodarstvo nove ére v „misijon“ poslati, da bi se — pijano od liberalizma — malo streznilo. Pregarjajo se n. pr. ravno „misijoni“, na katerih se na tisuče krivic poverne in poravna, poboljša, ali se jih odverne do časa. Pregarjajo se „misijonarji“, spovedniki, kateri na tisuče pijančev, zapravljivcev, ponočnih rogoviležev spreobernejo, s kakoršnimi se sicer ječe napolnujejo. Pregarjajo se misijoni, kateri cerkve napolnujejo, ječe pa izpraznujejo; in ravno s tim se potepuhom potuha daje, dobri ljudje pa so užaljeni in pohujšani. Zatira se obiskovanje cerkve, prejemanje ss. zakramentov, procesij itd., kar ljudi dobre in poštene dela, oserčujejo pa se tisti, kateri vero in Cerkev paujejo in zasramujejo! Ali je potlej čudo, da se ječe napolnujejo in ravno od potepuhov nadlegovani morajo zopet potepube dobeliti, ko so v ječah, sami pa stradati! Tako gospodarstvo nove ére bi se dalo še na dolgo in široko popisovati, toda reč je zadosti znana.

St. Francis, Milwaukee County, Wisconsin. 1. maja. Ko sem bil prišel z velikonočnih počitnic od reke Mississippi nazaj k sv. Frančišku, prejel sem z veseljem poslano Daničine liste. Serčna hvala Vam bodi, da toliko skerbite, da bi se meni Danica redoma pošiljala! 13. št. nisem dobil, pač pa 14. in 15. Vzrok, da se toliko listov zgubi, je menda ta, da niso dosti dobro zaviti; zavitki se preradi izmuzajo. To sem slišal tudi od družih. *) Upam, da bodejte prejeli malo knjižico, „Antichrist“, ki sem jo Vam s pismom vred poslal. **)

Sedem in dvajsetega mal. travna, ko so bili kar-

*) To bodi v nauk vsim odpravništvom za Ameriko. Vsi časniki od tam pa so prav čversto zaviti in nam dosto redoma prihajajo. Vred.

***) Došla je z listom ob enem, serčna hvala! Močno je nam z njo vstreženo. Vred.

dinal Mc. Closkey posvečeni, smo imeli pri nas pri sv. Frančišku, veliko slovesnost. Zjutraj, ko se je še komaj danilo, začeli so dijaki streljati z malim topom, ki ga imamo v vstavu. Ob petih je bilo že vse na nogah in bilo ni nič druzega slišati, kot ime Njih „eminencije“ gosp. kardinala. Malo po osmih je bila vélika sv. maša. Pri kosilu so nam naš vodja, čast. gosp. Karol Wapelhorst, brali vošilce, ki so ga poslali kardinalu Mc. Closkey-u. Glasilo se je tako-le: „Dvanajst profesorjev z 220 učenci v semenišči sv. Frančiška v Milwauški škofiji, ki se nad današnjim dnevom s sv. katoliško Cerkvijo v Ameriki vred serčno veselijo: Njih vzviženosti „Pervemu ameriškemu Kardinalu pošljejo svoj ponižni poklon in serčno vošilo od večernega obrežja Mičiganskega jezera.“ Popoldan ob treh smo imeli tri govore, in sicer v latinskem, nemškem in angleškem jeziku. Potem smo nekoliko prav lepih zapeli, in sklenili smo na zadnje slovesnost s trikratnim prav krepkim „Vivat!“

Tudi mi obhajamo „Šmarnice“ naše matere Marije. Pričeli smo mesec maj s splošno sv. spovedjo in sv. obhajilom. Zvečer pred 1. majem imeli smo prelep govor o Materi Božji. Pridigoval je duhoven Anglež, ki je pred malo leti katoličan postal, in potem katolišk duhoven. Oče njegov je bil protestantovsk pridigar. — Vreme smo imeli od cvetne nedelje pa do preteklega tedna prav prijetno. Začelo je vendar pred večerajšnim dežiti in večeraj smo do gleznia snega imeli. Listje se še ni prikazalo. Kukovice v Ameriki ne poznajo in tudi slavčeka ni slišati.

Šole se bodo končale pri nas 30. rožnika. Pričakujem, da pojdem potem zopet enkrat k gosp. Janezu. Moj naslov bode takrat:

Mr. Peter Jeram, Care of Rev. Father Cheul,
Bayfield, Bayfield Co.,
Wisconsin.
Via Havre de Grace.
United States of America.

Duhorske spremembe.

V Terziški škofiji: Č. g. France Tomšič gre za kapl. v Kazle; č. g. Janez Teran gre za kaplana v Koprivo; č. g. Primož Šubic gre za kaplana v Storje.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Mavčičah: G. V. Gasperšič 1 gold. — Primskovska soseska pri Kr. po preč. g. duš. pastirju 12 gld. 50 kr.

Za sv. Očeta: Neimenovana 1 tol. za 2 gl. st. den. — Neimen. po g. Rozm. 50 kr. — Neimenovani dve osebi 3 gld. 70 kr. v sr. s prošnjo sv. blagoslova za zadnjo uro in za odpuš. grehov. — Po g. Rozm. neimen. 1 gld. 20 kr. — Oseba proseča sv. blag. 5 gld. — G. A. K. 2 gld. sr. iz ljubezni in vdanosti, za sv. blag. pri vsih delih na prošnjo sv. Očeta. — Mati, proseča blagoslova s-bi in otrokom, 5 gld. — Po g. Dol. 1 gl. — Fr. M. 1 gld. in Marija Z. 1 gld. — M. P. 1 gld. s proš. sv. blag, da bi bila moja želja uslišana. — Neimen po g. Dol. 1 gld. sr. s proš. za sv. blag. — Po g. Rozm. 1 terdnjak za 2 gld. star. den.

Za afrikanski misijon: Neimenov. 1 gl.

Za misijon v Adrijanopoljnu: G. A. P. 40 kr. Neimenov. 60 kr.

Za sv. Detinstvo: Neimenovan 70 kr.

Za sveto deželo: Došle nabirke po A. L. od č. g. Volca. — Prejeli zbirke A. L. od č. g. Fr. Dol. na Trati.

Za kristjane na Turškem: Neimenovan 7 gld.